

STOWARZYSZENIE

P O L A R I S

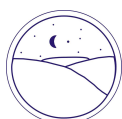
- O P P

Organizacja Pożytku Publicznego – KRS: 0000076686

2016 the Aristotle
Anniversary Year

Sprawozdanie z działalności za 2016 rok

Stowarzyszenie POLARIS-OPP ©

Spis treści

I. Struktura organizacji	4
1.1 Dane podstawowe	4
1.2 Władze stowarzyszenia	6
1.3 Organy dodatkowe	6
1.4 Poczet	7
II. Czynności prawne i statutowe	8
2.1 Cele statutowe	8
2.2 Formy realizacji	8
2.3 Odpisy uchwał Zarządu	9
2.4 Odpisy uchwał Walnego Zebrania	9
2.5 Odpisy uchwał Komisji Inspekcyjnej	9
2.6 Informacje dodatkowe	10
III. Wykaz głównych działań statutowych	11
3.1 Projekty	11
3.1.1 Własne	11
3.1.2 Obce	12
3.2 Programy	13
3.3 Zjazdy generalne	14
3.4 Konkursy	17
3.5 Akcje	18
3.6 Publikacje	18
3.6.1 Własne	18
3.6.2 Obce	18
3.7 Raport społeczny - dodatek OPP	20
3.8 Odpłatna działalność statutowa	22
3.9 Współpraca instytucyjna	22
3.10 Inne działania statutowe	23
IV. Informacje finansowo-kadrowe	26
4.1 Uzyskane przychody	26
4.2 Poniesione koszty	26
4.3 Zasoby kadrowe	26

4.4 Informacje dodatkowe	27
V. Wyróżnienia i podziękowania	28
5.1 Tytuł Polarisowca Roku	28
5.2 Odznaczenia	28
5.3 Nominacje	28
5.4 Podziękowania	29

I. Struktura organizacji

1.1 Dane podstawowe

W 2016 roku organizacja posługiwała się następującymi danymi:

- a) nazwa pełna: **Stowarzyszenie POLARIS – OPP**
- b) nazwa skrócona: **POLARIS-OPP**
- c) siedziba i adres: **Sopotnia Wielka nr bud. 174, skr. poczt. nr 1, 34-340 Jeleśnia, gmina Jeleśnia, powiat Żywiec, woj. śląskie.**
- d) data założenia: **marzec 1994r.**
- e) data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym: **28.12.2001r.**
- f) data przerejestrowania na organizację pożytku publicznego: **21.02.2005r.**
- g) organ rejestrujący: **Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej, VIII Wydz. Gosp. KRS**
- h) numer KRS-u: **0000076686**
- i) statystyczny numer identyfikacyjny w systemie REGON: **072748515**
- j) numer Polskiej Klasyfikacji Działalności (wg. wykazu w KRS):

I. Działalność nieodpłatna statutowa:

85 32 C	pomoc społeczna bez zakwaterowania
91 33 Z	działalność pozostałych organizacji członkowskich gdzie indziej niesklasyfikowana
33 20 B	działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych
55 23 Z	miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane
73 10 A	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk matematyczno-fizycznych i astronomii
73 10 C	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk o ziemi
73 10 D	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk biologicznych i środowiska naturalnego
73 10 G	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych
73 10 H	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
73 20 I	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk humanistycznych i społecznych
74 81 Z	działalność fotograficzna
74 30 Z	badania i analizy techniczne
75 12 Z	kierowanie w zakresie działalności społecznej
74 14 A	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
92 72 Z	działalność rekreacyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
93 05 Z	działalność usługowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
22 25 Z	działalność graficzna pomocnicza
70 20 Z	wynajem nieruchomości na własny rachunek
71 33 Z	wynajem maszyn i urządzeń biurowych i sprzętu komputerowego
71 34 Z	wynajem pozostałych maszyn i urządzeń

91 12 Z	działalność organizacji profesjonalnych
---------	---

II. Działalność odpłatna statutowa:

22 11 Z	wydawanie książek
22 13 Z	wydawanie czasopism i wydawnictw periodycznych
33 20 B	działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych
55 23 Z	miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane
73 10 A	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk matematyczno-fizycznych i astronomii
73 10 C	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk o ziemi
73 10 D	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk biologicznych i środowiska naturalnego
73 10 G	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych
73 10 H	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych
73 20 I	prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk humanistycznych i społecznych
74 81 Z	działalność fotograficzna
74 30 Z	badania i analizy techniczne
75 12 Z	kierowanie w zakresie działalności społecznej
91 33 Z	działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana
74 14 A	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
92 72 Z	działalność rekreacyjna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
93 05 Z	działalność usługowa pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana
22 25 Z	działalność graficzna pomocnicza
70 20 Z	wynajem nieruchomości na własny rachunek
71 33 Z	wynajem maszyn i urządzeń biurowych i sprzętu komputerowego
71 34 Z	wynajem pozostałych maszyn i urządzeń
91 12 Z	działalność organizacji profesjonalnych

k) numer NIP: 553-22-26-730

l) oficjalne dane teleadresowe: tel. 33 863-46-93, tel./fax. 32 749-28-19, adresy e-mail: polaris@op.pl ; biuro@polaris.org.pl ; ciemnieniebo@op.pl ; astroprocent@op.pl

m) oficjalne strony internetowe:

www.polaris.org.pl – oficjalna witryna Stowarzyszenia POLARIS-OPP
www.ciemnieniebo.pl – serwis Programu Ciemne Niebo – Polska,
www.astroprocent.pl – strona informacyjna Akcji „1% na astronomię”,
www.astroevents.pl – strona dot. działalności odpłatnej statutowej.

1.2 Władze stowarzyszenia

W 2016 roku odbyło się jedno Walne Zebranie członków POLARIS-OPP, które zgromadziło w terminie drugim:

- 08.05.2016r. – **11 członków z 23 osób uprawnionych do głosowania.**

Zebranie to miało charakter sprawozdawczo-wyborczy z uwagi na zakończenie 4-letniej kadencji władz Stowarzyszenia.

Organami władzy Stowarzyszenia na przestrzeni od 1 stycznia do 8 maja 2016 roku były:

Zarząd:

- Prezes Zarządu	- Piotr Nawalkowski
- Wiceprezes Zarządu	- Michał Goraus
- Sekretarz Zarządu	- Krzysztof Dwornik

Komisja Inspekcyjna:

- Przewodniczący Komisji Inspekcyjnej	- Grzegorz Olek
- Członek Komisji Inspekcyjnej	- Dorota Witas

Natomiast w wyniku wyborów podczas Walnego Zebrania od 8 maja do 31 grudnia 2016 roku, w składzie nowych władz zasiedli:

Zarząd:

- Prezes Zarządu	- Piotr Nawalkowski
- Wiceprezes Zarządu	- Michał Goraus
- Sekretarz Zarządu	- Krzysztof Dwornik

Komisja Inspekcyjna:

- Przewodniczący Komisji Inspekcyjnej	- Dorota Witas
- Członek Komisji Inspekcyjnej	- Wojciech Noga

1.3 Organy dodatkowe

Walne Zebranie z dn. 08.05.2016r. udzieliło absolutorium dla 11-tu działów tematycznych POLARIS-OPP za okres działalności 2015/2016:

• dział obserwacyjny	- Michał Goraus,
Krzysztof Dwornik
• dział informatyczny	- Jacek Kędzierski ¹
• dział ochrony Polarisu (DOP)	- Grzegorz Olek
• dział współpracy międzynarodowej (DIC)	- Michał Wiśniewski
• dział administracyjno-księgowy	- Elżbieta Nawalkowska

¹ koordynatorzy / członkowie honorowi.

- dział redakcyjny - Julia Nawalkowska
- dział artystyczny - Weronika Pikul
- dział muzyczny - Przemysław Szczotka
- dział techniczny - *Wojciech Nawalkowski*²
- Wojciech Noga
- dział lokalny SOP - Michał Iciek
- dział fizyczny - Krzysztof Saroski

Walne Zebranie nie udzieliło absolutorium trzem koordynatorom:

- dział ekologiczny - Izabela Jonkowska
- dział fizyczny - Mirosław Hasa
- dział audiowizualny - Łukasz Magiera

Dodatkowo rezygnację z koordynacji działu złożyła:

- dział lokalny - Dorota Witas

Natomiast na nowe stanowiska powołano:

- dział ekologiczny - Anna Zając
- dział audiowizualny - Katarzyna Tokarska

Podsumowując, Walne Zebranie z dnia 08.05.2016r. ustanowiło strukturę trzynastu działów tematycznych POLARIS-OPP z następującą obsadą:

- dział obserwacyjny - Michał Goraus,
- Krzysztof Dwornik
- dział ekologiczny - Anna Zając
- dział informatyczny - *Jacek Kędzierski*²
- dział ochrony Polarisu (DOP) - Grzegorz Olek
- dział współpracy międzynarodowej (DIC) - Michał Wiśniewski
- dział administracyjno-księgowy - Elżbieta Nawalkowska
- dział redakcyjny - Julia Nawalkowska
- dział artystyczny - Weronika Pikul
- dział muzyczny - Przemysław Szczotka
- dział techniczny - *Wojciech Nawalkowski*²
- Wojciech Noga
- dział lokalny SOP - Michał Iciek
- dział fizyczny - Krzysztof Saroski
- dział audiowizualny - Katarzyna Tokarska

1.4 Poczët

W 2016 roku w strukturach Stowarzyszenia POLARIS - OPP zarejestrowanych łącznie było **26** osób z terenu całej Polski (w 2015 roku było 29 osób).

W okresie tym Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP zawiesił w prawach członkowskich 1 osobę, natomiast przyjął do grona organizacji 3 nowe osoby. Poczët

² koordynatorzy / członkowie honorowi.

łącznie składał się więc z: 8 koordynatorów, 2 zwyczajny, 8 korespondencyjnych, 3 początkujących, 4 członków honorowych i 0 członków wspierających.

Na dzień 31 grudnia 2016 rok, poczet członków Stowarzyszenia POLARIS - OPP liczył 25 osób fizycznych.

Dodatkowe statystyki dostępne są w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP za pośrednictwem Wiceprezesa Zarządu.

II. Czynności prawne i statutowe

2.1 Cele statutowe

W 2016 roku obowiązywał następujący cel statutowy Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

„podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej oraz nauki, a w szczególności przeciwdziałanie defaworyzacji społecznej poprzez astronomię, meteorologię, ekologię i inne pokrewne nauki ściśle na rzecz społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich i małomiasteczkowych, a zwłaszcza dzieci, młodzieży oraz członków stowarzyszenia”.

2.2 Formy realizacji

Cel statutowy realizowany był w następujących formach i zakresach zgodnie z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP:

- a) grupowe i indywidualne przeprowadzanie naukowych sesji obserwacyjnych zarówno w czasie dnia jak i nocy opartych na równouprawnieniu wszystkich ich uczestników oraz szerzących aktywne postawy,
- b) powoływanie działów tematycznych w zakresie różnorodnej tematyki odwołującej się bezpośrednio lub pośrednio do astronomii, przeciwdziałających defaworyzacji społecznej,
- c) przeciwdziałanie marginalizacji osób i popadaniu w patologie poprzez angażowanie ich w prace naukowe i dydaktyczne na polach astronomii, ekologii i meteorologii oraz innych dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne,
- d) podejmowanie działań w zakresie poprawy stanu środowiska naturalnego w kontekście ekologii na rzecz mieszkańców i przyrody rodzimej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony ciemnego nieba,
- e) organizowanie przedsięwzięć edukacyjnych dla zainteresowanych ww. naukami, szerząc wzajemną współpracę i tolerancję kulturową,
- f) działalność wydawniczą w postaci publikacji opracowań, periodyków, książek, informatorów, stron internetowych i innych materiałów dot. tematyki działalności Stowarzyszenia,
- g) współpracę i wspieranie innych podmiotów organizacyjnych oraz osób indywidualnych działających w zakresie realizacji celu statutowego włącznie z udostępnianiem wyników działań Stowarzyszenia do własnych prac naukowych,
- h) prowadzenie badań naukowych w zakresie astronomii, ekologii i meteorologii oraz innych dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne przy zaangażowaniu młodzieży wiejskiej i zagrożonej patologiami,
- i) organizowanie programów, konkursów, projektów, akcji i innych prac przeciwdziałających defaworyzacji,
- j) wykonywanie analiz, pomiarów, prac badawczo-rozwojowych, usług specjalistycznych, makiet i modeli, szkiców, obserwacji technicznych i innych czynności dotyczących dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne angażujące do aktywności osoby zagrożone defaworyzacją społeczną,
- k) udzielanie pomocy merytorycznej, technicznej, społecznej, personalnej i doradczej na rzecz sektora społecznego, samorządowego i gospodarczego w zakresie dziedzin reprezentowanych przez działy tematyczne i angażujące do aktywności osoby zagrożone defaworyzacją społeczną,
- l) podejmowanie działań związanych z „astroturystyką” przy zaangażowaniu osób

pozostających w sferze defaworyzacji społecznej, włącznie z organizowaniem miejsc krótkotrwałego zakwaterowania,

- f) wynajmowanie lokali, nieruchomości, maszyn, urządzeń i innego sprzętu dla podmiotów, których działania dotyczą osób pozostających lub zagrożonych defaworyzacją społeczną.

Szczegółowy opis realizacji celu statutowego w rozdziale III.

2.3 Odpisy uchwał Zarządu

Przez okres 2016 roku Zarząd Stowarzyszenia POLARIS – OPP zbierał się łącznie 4 razy w następujących terminach i miejscach:

- 1) 07.03.2016r. – Katowice,
- 2) 29.07.2016r. – Palowice,
- 3) 30.09.2016r. – Stężnica,
- 4) 10.12.2016r. – Sopotnia Wielka.

W trakcie ww. zebrań podjęto łącznie **1 uchwałę** o następującej treści:

Nr uchwały	Data podjęcia	Treść uchwały
ZZ/07/03/2016/A/13e.	07.03.2016r.	dot. uchwalenia terminu Walnego Zebrania sprawozdawczo-wyborczego członków Stowarzyszenia w 2016 roku.

Pełna treść uchwał oraz protokołów z Zebrań Zarządu dostępna jest w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP za pośrednictwem Sekretarza Zarządu.

2.4 Odpisy uchwał Walnego Zebrania

W 2015 roku miało miejsce jedno Walne Zebranie członków POLARIS-OPP, które podjęło łącznie **3 uchwały** dot. następujących sfer działalności:

Lp.	Nr uchwały	Treść uchwały
1.	WZ/04/06/2015/A/6.	dot. Sprawozdania z działalności Stowarzyszenia POLARIS-OPP za 2014 rok
2.	WZ/04/06/2015/B/7.	dot. zatwierdzenia protokołu z kontroli Stowarzyszenia POLARIS-OPP za 2014 rok
3.	WZ/04/06/2015/C/8.	dot. wysokości składek członkowskich na sezon 2015/2016

2.5 Odpisy uchwał Komisji Inspekcyjnej

W 2016 roku miało miejsce jedno zebranie Komisji Inspekcyjnej POLARIS-OPP:

- a) 27.05.2016r. – Sopotnia Wielka.

na którym Komisja Inspekcyjna podjęła **3 uchwały**:

Lp.	Nr uchwały	Treść uchwały
1	KI/27/05/2016/A/3	dot. wskazania członków Komisji do reprezentowania Stowarzyszenia w zakresie podpisywania umów z członkami Zarządu i w kwestii sporów sformalizowanych.
2	KI/27/05/2016/B/4	dot. podjęcia decyzji o miejscu przechowywania dokumentów oraz pieczętek Komisji.
3	KI/27/05/2016/C/5	dot. ustalenia skali ocen stosowanej podczas kontroli Stowarzyszenia.

Jednocześnie Komisja Inspekcyjna wykonała kontrolę Stowarzyszenia POLARIS – OPP w dniu 13.11.2016r.

Protokół oraz dokładna treść uchwały dostępna jest za pośrednictwem Przewodniczącej Komisji Inspekcyjnej.

2.6 Informacje dodatkowe

07.06.2016r. Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej na posiedzeniu niejawnym, przyjął wniosek Stowarzyszenia POLARIS – OPP o zmianie składu osobowego Komisji Inspekcyjnej.

14.06.2016r. zespół ekspercki pod auspicjami Stowarzyszenia POLARIS – OPP oraz Uniwersytetu Wrocławskiego, prowadził działania lobbingowe w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa w sprawie zmian poprawki Rozporządzenia Ministra Infrastruktury, dot. warunków technicznych redukcji światła uciążliwego w Polsce.

23.09.2016r. przedstawiciele Stowarzyszenia POLARIS – OPP uczestniczyli oficjalnie w otwartych konsultacjach społecznych dot. strategii rozwoju Żywiecczyny organizowanych z inicjatywy Ministerstwa Rozwoju.

30.09.2016r. na podstawie uchwały Rady Gminy Jeleśnia, Stowarzyszenie POLARIS – OPP otrzymało w użyczenie na okres 10-ciu lat, trzech zabudowanych działek w Sopotni Wielkiej (część budynku Zespołu Szkół nr 4) z przeznaczeniem na działalność statutową.

III. Wykaz głównych działań statutowych

3.1 Projekty

3.1.1 Własne

Stowarzyszenie POLARIS – OPP złożyło w 2016 roku **2 wnioski** na projekty dotacyjne (sygn. wew. akt – *Vulpecula* oraz *Ż-Vela*) do dwóch instytucji krajowych, ale tylko jeden otrzymał zgodę na finansowanie.

Specyfika projektów dotacyjnych prowadzonych przez Stowarzyszenie POLARIS – OPP w 2015 roku:

- ***Vulpecula*** – okres realizacji od 01 marca 2016r. do 30 listopada 2016 roku. Tytuł projektu: "Vulpecula". Dotujący: Urząd Gminy Jeleśnia. Projekt realizował cele postawione we wniosku w takim zakresie jak np. wzmocnienie aktywnych postaw poznawczych oraz wiedzy i praktyki z zakresie nauk ścisłych wśród dzieci i młodzieży, przede wszystkim za sprawą czynnych udziałów w zajęciach dot. astronomii i fizyki, aktywnego udziału w wyjeździe edukacyjnym do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie czy też uczestnictwie w konkursie wiedzy, do którego młodzież przygotowywała się zarówno w postaci samodzielnego przyswajania i utrwalania wiedzy szkolnej jak i zdobywania jej podczas spotkań w siedzibie Stowarzyszenia POLARIS – OPP. Poprzez liczne spotkania organizowane głównie popołudniową i wieczorową, a nawet wieczorno-nocną porą (pokazy i obserwacje astronomiczne nieba), młodzież ograniczyła w ten sposób kontakt z alkoholem, zagospodarowując swój wolny czas na zajęcia w naszej organizacji. Udostępnione im zaplecze lokalowe, wyprawy obserwacyjne pod baczным okiem koordynatorów i osób z wykształceniem pedagogicznym, wyeliminowało demoralizujący i degradujący ich postawy społeczne kontakt z alkoholem czy innymi używkami. Osiągnięto również dodatkowy, wytyczony cel projektu w postaci poprawy jakości lokalnej edukacji nieformalnej bez pobierania opłat od uczestników, co przyczyniło się do wyrównania szans dzieci i młodzieży z różnych środowisk bez względu na stan posiadania. Podczas wszystkich zajęć i wyjazdów nie pobierano żadnych opłat od uczestników, a dodatkowo zdarzało się także iż nagrodami w konkursie były samodzielnie wybrane przez nich produkty spożywcze, których młodzież nie może otrzymać na co dzień w domu z powodu trudnej sytuacji materialnej. Nagrodą zbiorową był także wyjazd edukacyjny do Centrum Nauki Kopernik, a rozstrzygnięcie finałowej serii konkursu odbyło się na specjalnie opracowanej wersji gry planszowej „Baza Marsjańska” autorstwa Stowarzyszenia POLARIS – OPP. W projekcie zaangażowanych zostało ok. 30 uczestników lokalnych.³

3.1.2 Obce

W 2016 roku Stowarzyszenie POLARIS-OPP nie współrealizowało jako oficjalny partner żadnych projektów zewnętrznych.

³ realizacja projektu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

3.2 Programy

W 2016 roku funkcjonowały następujące programy własne POLARIS-OPP, powołane przez Zarząd Stowarzyszenia w celu skuteczniejszej realizacji działań statutowych:

„Przybliżmy dzieciom niebo” – na przestrzeni 2016 roku program ten miał główny wydźwięk w postaci działań lokalnych naszego Stowarzyszenia w Sopotni Wielkiej. Pomimo braku pogody na cieszący się coraz większym zainteresowaniem Festiwal Ciemnego Nieba w sierpniu, ilość uczestników, a przede wszystkim młodych osób i dzieci mających po raz pierwszy kontakt z niebem czy teleskopami, dochodziła w niektórych miesiącach do tysiąca uczestniczących w obserwacjach osób (lipiec, sierpień). W głównej mierze były to dzienne, wieczorne jak i nocne pokazy sprzed siedziby Stowarzyszenia, dzięki poprawie jakości ciemnego nieba o możliwość zdalnego wyłączenia oświetlenia ulicznego w tej okolicy, jak i pod kopułą obserwatorium astronomicznego zlokalizowanego na dachu Zespołu Szkół nr 4 w Sopotni Wielkiej. Liczne grupy dzieci i młodzieży brały także udział w terenowych wyprawach bądź pokazach wyjazdowych Wirtualnego Obserwatorium Ciemnego Nieba po Polsce. Co roku zwiększa się także zainteresowanie udziałem w zajęciach ze strony przedszkoli. Specjalne programy czy to w Stacji Kosmicznej YSS czy nad makietą Sopotni Wielkiej 2050 pozwalają w nieformalny sposób przybliżyć tematykę kosmosu i nocnego nieba najmłodszym. Swój wkład miał także projekt Vulpecula, gdzie w 99% adresatem zadania była właśnie młodzież ze szkoły podstawowej i gimnazjum. Organizowane pokazy nieba podczas Astroeventów i Pikników z Astronomią w Puławach, Ogrodzieńcu, Brzeszczach czy Porąbce, pozwoliły także rozszerzyć o kolejną grupę odbiorców działania zaliczane do Programu Przybliżmy dzieciom niebo. Szacuje się, iż w całym 2016 roku w działaniach tych wzięło udział ok. 1tys. dzieci.⁴

„Ciemne Niebo” – głównymi wysiłkami podjętymi w 2016 roku przez program, był lobbing i współpraca z różnymi podmiotami w kraju pod kątem zmiany przepisów prawa ograniczających zanieczyszczenie sztucznym światłem. Po raz drugi od czasów Kongresów Organizacji Astronomicznych w Chorzowie, udało się wypracować wspólne stanowisko blisko 40 instytucji (uczelnie, stowarzyszenia, instytucje samorządowe i rządowe oraz podmioty prywatne), w zakresie zmian poprawki Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa dot. światła uciążliwego i limitów w tym zakresie. Niestety pomimo opracowaniu koncepcji opartej na zaleceniach Międzynarodowej Unii Astronomicznej IAU i Międzynarodowego Komitetu Oświetleniowego CIE i szerokiego poparcia społecznego, wniosek został oddalony na następne lata podczas planowanej, dużej zmiany Warunków Technicznych w tym zakresie. Z sukcesem za to prowadzono działania wspierające w zakresie ochrony ciemnego nieba przy Obserwatorium Astronomicznym UW w Ostrowiku, gdzie wspólnymi siłami Uniwersytetu i naszej organizacji udało się wstępnie osiągnąć porozumienie i

⁴ realizacja programu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

wywalczyć pożądane zmiany w sposobie oświetlenia drogi ekspresowej S17. W Sopotni Wielkiej poprawiono dodatkowo jakość ciemnego nieba dzięki instalacji za zgodą lokalnego probostwa i urzędu gminy, zdalne wyłączniki do oświetlenia publicznego oraz iluminacji architektonicznej. Zorganizowano również szereg spotkań, prelekcji, wystąpień podczas konferencji czy małych wydarzeń wyjazdowych nt. problematyki zanieczyszczenia sztucznym światłem. Wśród nich można np. wymienić udział przedstawicieli w Astrozlocie w Stężnicy (Bieszczady), Poznańską Konferencję Przestrzenie Miejskie, IV Festiwal Ciemnego Nieba w Sopotni Wielkiej, prezentacje tematyki i namiotu Wirtualnego Obserwatorium Ciemnego Nieba w kilku miejscowościach itp. Podobnie jak w ubiegłych latach, tak i w 2016 roku Program Ciemne Niebo był patronem i współorganizatorem Ogólnopolskiej Konferencji nt. Zanieczyszczenia Światłem, tym razem na Uniwersytecie Rzeszowskim. W działaniach Programu Ciemne Niebo w 2016 roku udział wzięło ok. 4 tys. osób.⁵

„Wypadowa Grupa Wykładowa – WGW” – w skład której wlicza się także działania Astroeventów czy prowadzonych prelekcji podczas pokazów i wykładów otwartych na temat szeroko pojętego kosmosu, nie był zbyt aktywnym zakresem działań w 2016 roku w porównaniu do poprzednich lat. Odwiedzono raptem tylko kilka miejscowości taki jak Porąbka, Podzamcze k. Ogródzieńca, Brzeszcze, Łódź, Stężnica, Poznań, Skidzin, Puławy, Gilowice, Baligród czy Rzeszów, gdzie koordynatorzy POLARIS-OPP prowadzili pojedyncze lub wielokrotnie wykłady w tematyce realizowanej przez nasze Stowarzyszenie. Statystyki Programu WGW wskazują, że w 2016 roku przeprowadzono ok. 280 takich prelekcji w min. 10 miejscach/miastach i miejscowościach, przy zaangażowaniu 23 prelegentów. Liczba uczestników tych wykładów, warsztatów, prezentacji czy prelekcji szacowana jest na ok. 3,5 tys. osób. W pracy WGW na przestrzeni 2016 roku najczęściej angażowali się: Piotr Nawalkowski (~120 prelekcji), Wojciech Noga (~80 prelekcji), Katarzyna Tokarska (~70 prelekcji/prezentacji) Krzysztof Dwornik i Anna Zając (~40 prelekcji), Wojciech Nawalkowski, Jacek Kędziński i Michał Iciek (~20 prelekcji/asyst). W statystykach przyjęto zasadę: 1 wyjazd WGW = 1 prelekcja + 1 za każdą 1h. działań / wystąpień / szkoleń itp. lub x n za Astroeventy, w których podczas jednej godziny szkolono więcej niż jedną grupę, gdzie litera n oznacza ilość przeszkolonych grup.⁶

3.3 Zjazdy generalne

Od 31 grudnia 2015r. do 03 stycznia 2016r. odbył się **zimowy zjazd sylwestrowy** Stowarzyszenia POLARIS-OPP w 2015 roku pt. **Sylwester na Stacji Kosmicznej YSS**. Dziesiątka uczestników bawiła się w tych dniach przy kosmicznej muzyce na pokładzie modelu Destiny Labolatory oraz sali konferencyjnej zwanej tradycyjnie Klubem, zaadaptowanym na część bufetową. Nowy Rok uczczono małym

⁵ realizacja programu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

⁶ realizacja programu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

pokazem sztucznych ogni, a drugą część nocy jak i kolejny dzień umilano sobie czas grami w konsolę Kinect z nowymi aplikacjami jak i obserwacje nieba o ile pogoda na to pozwoliła, podczas których testowano nowy sposób zapisów sesji astronomicznych w postaci CSO4.⁷

W dniach 7 – 9 maja 2016.r w Sopotni Wielkiej odbył się wiosenny zjazd **Majówka z Astronomią 2016.** Ten nieco spóźniony zjazd względem długiego weekendu

majowego nie przypadkiem odbył się dopiero w tym terminie. Głównym wydarzeniem mającym miejsce 9 maja był bowiem tranzyt planety Merkurego na tle tarczy Słońca, który podziwiali nie tylko członkowie POLARIS-OPP, ale i zaproszeni goście czy turyści. Tranzyt Merkurego w przeciwieństwie do tranzytu planety Wenus, którego już raczej nie zobaczymy za naszego życia, zdarza się nieco częściej, bo około 10-11 razy w każdym stuleciu. Ostatnie takie zjawisko było obserwowane z Ziemi w 2006 roku, a w Polsce widoczne było w maju 2003 roku. Także i to w 2016r. było dosyć ciekawe, gdyż Merkurj pojawił się na tarczy Słońca 11 minut po godz. 13 i powoli wędrował na tle Diennej Gwiazdy przez ponad 7 godzin. Niestety nie zobaczyliśmy ostatniego etapu, czyli zejścia z tarczy słonecznej, gdyż oba obiekty około godz. 19:30 schowały się pod górzysty horyzont w Sopotni Wielkiej. Podczas tego zjazdu, bo 8 maja 2016r. odbył się również wiążący, II termin Walnego Zebrania członków Stowarzyszenia POLARIS - OPP w trybie sprawozdawczo-wyborczym. Wybrano nowe władze organizacji na kolejne 4 lata oraz min. ogłoszono Tytuł Polarisowca Roku. W ramach wiosennego zjazdu "Majówka z Astronomią" 2016 zapewniłmy bezpłatny udział dla osób zainteresowanych pełnym uczestnictwem w spotkaniu włącznie z możliwością nieodpłatnego zakwaterowania w ośrodku Astroturystyki (siedziba Stowarzyszenia POLARIS - OPP) w Sopotni Wielkiej. Pierwszeństwo do skorzystania z noclegu posiadały osoby czynnie realizujące cele statutowe naszej organizacji, a także brana była pod uwagę kolejność zgłoszeń. Siedziba dysponowała pokojami od 3 do 5 osobowych ze wspólnym węzłem sanitarnym. Łącznie do dyspozycji oddane było 18 miejsc noclegowych. Wyżywienie i dojazd uczestnicy organizowali we własnym zakresie. W wiosennym zjeździe wzięło udział dziewięć osób z poczetu POLARIS-OPP oraz ok. 30 osób towarzyszących.⁸

W dniach 6-7 sierpnia 2016 r. w Sopotni Wielkiej odbył się **IV Festiwal Ciemnego Nieba**, czyli najbardziej kosmiczne wydarzenie lata w regionie i to w dokładnym tego słowa znaczeniu. Była to bowiem okazja aby choć przez chwilę poobserwować „spadające gwiazdy” przy prelekcjach o astronomii i muzyce na żywo, leżąc na

⁷ realizacja zjazdu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

⁸ realizacja zjazdu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

środku łąki... Czwarte wydanie Festiwalu organizowane corocznie na terenie pierwszej w Polsce miejscowości z czynną ochroną ciemnego nieba przed zanieczyszczeniem sztucznym światłem, to autorski pomysł pasjonatów ze Stowarzyszenia POLARIS – OPP, którzy w tą jedyną noc w roku łączą astronomię z muzyką. Ideą tego wydarzenia popularno-naukowego jest przybliżenie tematyki o otaczającym nas wszechświecie w warunkach plenerowej obserwacji nocnego nieba, która daje niezapomniane wrażenia nie tylko wizualne, ale i dźwiękowe. Laserowa prezentacja gwiazdozbiorów wraz z przytoczeniem ich historii przez znawców tematu, teleskopowe pokazy obiektów głębokiego kosmosu jak mgławice, galaktyki, gromady gwiazdy, łóżka polowe rozłożone na środku beskidzkiej łąki z zapachem sierpniowego siana, muzyka relaksacyjna typu ambient na żywo i co chwila przecinające ciemne niebo Perseidy – to tylko namiastka tego, z czym spotykają się uczestnicy Festiwalów Ciemnego Nieba. Niestety IV FCN nie należał do udanych. Pomimo świetnie przygotowanego zaplecza w postaci formularza rejestracyjnego autorstwa Michała Wiśniewskiego będącego w tym czasie w siedzibie POLARIS-OPP na praktykach z Colorado College, muzyce autorstwa znanego już naszym Festiwalom trębacza - Rafała Gęborka z Kielc, wynajętej ochrony i zamknięciu drogi gminnej oraz przede wszystkim kilkuset chętnym uczestnikom, tym razem pogoda nie dopisała... Pechowe okazały się jednak najbardziej prognozy, gdyż do ostatniej chwili wskazywały odchmurzenie w późnych godzinach wieczornych, co wpłynęło na decyzję organizatorów o zorganizowaniu wydarzenia jednak na otwartym polu Miejsca Obserwacyjnego nr 20 między Sopotnią Wielką, a Krzyżową. W tym celu wynajęto od właścicielki terenu większy niż zazwyczaj obszar obserwacyjny, a także w ramach porozumienia z lokalnym proboszczem i urzędem gminy, zainstalowano specjalne sterowniki iluminacją fasady kościoła. Rzeczywiście czyste i ciemne niebo pojawiło się przed północą, ale niestety na kilkanaście minut, a zaraz potem coraz gęstsze chmury zaczęły spowijać cały nieboskłon. Topniejącej frekwencji nie zatrzymał nawet konkurs z nagrodami w postaci okazów meteorytu Gao-Guenie w nawiązaniu do Perseidów, podobnie jak i plenerowy koncert muzyki ambient. Festiwal dobiegł końca wraz z pierwszymi kroplami deszczu niewiele po godz. 1:00 w nocy. Po raz kolejny przekonaliśmy się, że pogoda bywa kapryśna i potrafi zaskoczyć nawet wieloletnich obserwatorów nocnego nieba. A może jednak szkoda było zmarnować tak dobrze przygotowanej imprezy astronomicznej i warto było zaryzykować? Swoją ocenę wystawiła dziewiątka Polarisowców oraz co najmniej pięćdziesiątka uczestników z blisko dwustu zgłoszonych w formularzu rejestracyjnym.⁹

Od 24 września do 1 października 2016r. w Stężnicy na terenie Bieszczadów, odbył się **jesienny zjazd** Stowarzyszenia POLARIS-OPP i działania Programu Ciemne Niebo. Uczestnicy tego spotkania nie narzekali na pogodę, która kilka nocy z rzędu raczyła ich przepięknymi widokami nocnego nieba, a tym samym stało się ono przedmiotem kilkunastu zdjęć. W większości przypadków ujęcia te przydatne były do określenia narastającego niestety zanieczyszczenia sztucznym światłem w tym oszarze, czego nadal nie rozumieją lokalne władze gminy Baligród,

⁹ realizacja zjazdu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

do której zalicza się Stężnica i obszar ochrony ciemnego nieba CN-004. Pomimo bowiem naszych wysiłków, w sołectwie montuje się nowe lampy z wypułymi kloszami i bardzo krótkimi wysięgnikami... Tymczasem rozgwieżdżone niebo nad Bieszczadami jest przecież tak wyjątkowe! Oprócz obserwacji i analiz nocnego nieba, trzynastka uczestników testowała sprzęt optyczny, wędrowała po Bieszczadach czy też spędzała czas wolny na wieczornych grach planszowych..¹⁰

3.4 Konkursy

W 2016 roku zorganizowane zostały następujące konkursy zewnętrzne, w którym nagrody jak i obsługę administracyjną zapewniło Stowarzyszenie POLARIS – OPP lub też sprawowało jedną z tych ról we współpracy z innymi podmiotami bądź osobami:

Konkurs "Scenariusze misji na YSS". Młodzieżowa Stacja Kosmiczna YSS jest jedną z najbardziej nietypowych i futurystycznych atrakcji w Beskidach, funkcjonującą od blisko 10 lat. W 2016 roku z okazji tego jubileuszu powstania pomysłu, zorganizowany został konkurs adresowany do szerokiego grona odbiorców, którzy interesują się astronautyką i dziedzinami pokrewnymi, w postaci współtworzenia Scenariuszy symulacji misji kosmicznych... Koncepcje ich przebiegu należało opracować zgodnie z informacją przedstawioną na plakacie oraz w Regulaminie konkursu. Jako nagrody dla autorów najciekawszych prac, Stowarzyszenie POLARIS - OPP ufundowało 5 tygodniowych pobytów w ośrodku ASTROTURYSTYKI w Beskidach, a tym samym zaproszenie na warsztaty z wykorzystaniem Młodzieżowej Stacji Kosmicznej YSS. Na konkurs przysłało kilkanaście pomysłów, ale niestety tylko dwa zostały uznane za warte uwagi i wdrożone na pokładzie YSS. Autorów trzech innych koncepcji nagrodzono wyróżnieniami.¹¹

Zaproszenia na pokład stacji kosmicznej YSS. To tradycyjna forma aktywizacji uczestników przeróżnych działań prowadzonych przez Stowarzyszenie POLARIS-OPP począwszy od WGW, Pikników z Astronomią po Astroeventy i wydarzenia medialne. Koordynatorzy organizują zazwyczaj quizy i zawody, w których wręczane są vouchery na zwiedzanie Młodzieżowej Stacji Kosmicznej YSS i siedziby w Sopotni Wielkiej zarazem.. Łącznie przez cały 2016 rok wręczono 35 zaproszeń wieloosobowych na pokład stacji YSS, do wykorzystania przez okres roku od dnia wręczenia. Realizacja voucherów kontynuowana była także już na przestrzeni 2017 roku.¹²

Konkurs Baza Marsjańska w ramach proj. Vulpecula. Ostatnimi czasy głośno zrobiło się w mediach o grach planszowych opartych o tematykę planety Mars. Wśród takich produkcji pudełkowych jak "MARS 2049" czy "Terraformacja Marsa", także i nasze Stowarzyszenie doczekało się własnej realizacji, ale o nieco większym rozmachu. Gra autorska pt. "Baza Marsjańska" opracowana została przez koordynatorów POLARIS-OPP w efekcie prac nad

¹⁰ realizacja zjazdu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

¹¹ realizacja konkursów i nagród zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

¹² realizacja konkursów i nagród zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

rzeczywistą Bazą Marsjańską funkcjonującą w wersji dydaktycznej od 2010 roku jako pneumatyczne hale kopułowe, które gościły m.in. w takich miastach jak Wrocław, Kraków, Łódź, Ruda Śląska, Rzeszów, Sieradz, Zabrze, Konin czy Kielce. Miniaturową odmianą ASTROEVENTÓW popularyzujących tematykę marsjańską i szeroko pojętego kosmosu, stała się więc niniejsza gra planszowa oparta na mapie Czerwonej Planety o śr. 2m. Pierwszymi zawodnikami tego konkursu rozegranego na planszówce Baza Marsjańska byli uczestnicy projektu Vulpecula, wspieranego m.in. przez Urząd Gminy Jeleśnia (vide: rozdz. 3.1.1). Piętnastka uczestników rozegrała na niej kilka emocjonujących rund, a wyróżnieniami dla najlepszych były nie tylko nagrody rzeczowe, ale i grupa wycieczka do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.¹³

3.5 Akcje, sympozja, konferencje

W 2016 roku Zarząd jak i Walne Zebranie Stowarzyszenia POLARIS – OPP, realizowało następujące działania o charakterze masowych przedsięwzięć zewnętrznych skierowanych do ogólnopolskiego, ogólnoeuropejskiego lub ogólnoswiatowego grona odbiorców:

„Ogólnopolska Akcja 1% na astronomię” – Astroprocent zebrał w 2016 roku za odpisy z 2015 roku kwotę 8884,80zł. co jest najlepszym wynikiem od 2008 roku. Głównymi wydatkami poniesionymi przez Akcję były podobnie jak w latach poprzednich, działania związane z ochroną ciemnego nieba w Polsce i szeroko pojętą astronomią amatorską. Środki przeznaczono m.in. na wysyłkę listów i petycji do gmin, miast lub zarządców niewłaściwego oświetlenia, w sprawie którego składane były prośby o interwencję ze strony środowiska obserwatorów nocnego nieba, ale i nie tylko. Przygotowano i rozesłano również ulotki i kończące się już niestety broszury „Zaczynj ściemniać” autorstwa Programu Ciemne Niebo i jego partnerów, a także plakaty z prawidłowymi i nieprawidłowymi wzorami lamp zewnętrznych. Zakupiono drobne nagrody w postaci wskaźników laserowych do wskazywania obiektów na niebie oraz latarek na obserwacje dla uczestników studenckiego konkursu kół naukowych we Wrocławiu czy też regionalnego konkursu przy okazji IV Festiwalu Ciemnego Nieba w Sopotni Wielkiej. Opłacono abonament domeny ciemneniebo.pl i astroprocent.pl oraz sfinansowano usługę prawniczą w związku z prowadzonymi staraniami o zmianę przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury dot. światła uciążliwego w Polsce. Pokryto także częściowo koszty przejazdów i noclegów oraz udziału w konferencjach i spotkaniach ekspertom czy działaczom Programu Ciemne Niebo. Do takich wydarzeń zaliczyć można m.in. poznańską konferencję Przestrzenie Miejskie, Krajową Konferencję Oświetleniową w Warszawie, Ogólnopolską Konferencję nt. Zanieczyszczenia Sztucznym Światłem w Rzeszowie, a także wizyty rozpoznawczo-popularyzatorskie z zakresu zasad ochrony ciemnego nieba czy zakładania obszarów redukcji zanieczyszczenia sztucznym światłem w okolicach Kazimierza Dolnego i Puław, wzdłuż projektowanej drogi ekspresowej S17 Warszawa-Lublin, w Stężnicy i Baligrodzie, gminie Czerwionka-Leszczyń czy też kilka mniejszych miejscowości. Analizowano również zmiany oświetlenia ulicznego w Krakowie, Brzeszczach i Warszawie na prośby konkretnych osiedli, grup mieszkańców czy pasjonatów astronomii. Dofinansowano również bezpośrednio IV Ogólnopolską Konferencję nt. Zanieczyszczenia Światłem

¹³ współorganizacja konkursu zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

organizowaną w 2016 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim. Część środków (16%) przeniesiono do rezerwy i wykorzystania w 2017 roku.¹⁴

3.6 Publikacje

3.6.1 Własne

Stowarzyszenie POLARIS – OPP wydało w 2016 roku następujące materiały w postaci publikacji własnych¹⁵:

- a) **Biuletyn POLARIS** – periodyk ukazywał się w formie kwartalnika zgodnie z terminami wydawania i przy zaangażowaniu działu redakcyjnego:
 - **57.M.2016** – kwiecień 2016r. (w formacie A3),
 - **58.C.2016** – czerwiec 2016r. (w formacie A3),
 - **59.W.2016** – wrzesień 2016r.,
 - **60.G.2016** – styczeń 2017r.
- b) **IIP** – newsletter elektroniczny przygotowywany przez przedstawiciela Zarządu POLARIS-OPP za pośrednictwem poczty e-mail, został rozesłany w 2016 roku **2 razy** i dotyczył bieżących spraw związanych z działalnością Stowarzyszenia.
- c) **Sprawozdanie merytoryczne za 2015 rok** – podstawowa publikacja będąca zestawieniem wszystkich najważniejszych wydarzeń, działań, prac i innych aspektów działalności Stowarzyszenia POLARIS-OPP. Na kilkunastu stronach opisywana jest cała tematyka funkcjonowania zgodnie ze schematem sprawozdawczym przyjętym przez Walne Zebranie kilka lat temu. Opracowanie to dostępne jest na stronie internetowej naszego Stowarzyszenia w dziale administracyjno-księgowym lub w siedzibie w Sopotni Wielkiej.
- d) **Sprawozdanie z działalności OPP za 2015 rok**, wg. wzoru określonego przez jeszcze Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, dostępne na stronach Departamentu Pożytku Publicznego – www.pozytek.gov.pl oraz w formie wydruku w siedzibie Stowarzyszenia w Sopotni Wielkiej.
- e) **strony internetowe** – na przestrzeni wspomnianego roku Stowarzyszenie posiadało następujące adresy, prowadzone przy zaangażowaniu działu informatycznego:
 - www.polaris.org.pl – główna witryna organizacji, na której umieszczane były wszelkie bieżące informacje jak również komasowane są różne bazy danych (raporty, sprawozdania, publikacje, wzory umów, wniosków itp.). Strona aktualizowana była na bieżąco przez przedstawiciela Zarządu oraz dział informatyczny. W 2016 roku dodano nowe artykuły na temat ważniejszych wydarzeń w działalności (łącznie 12 nowych publikacji) oraz opracowano kilka mniejszych grafik i modułów informacyjnych, banerów.
 - www.astroprocent.pl – osobna strona Ogólnopolskiej Akcji „1% na astronomię” pełniła funkcję informacyjno-popularyzatorską na temat celów przeznaczania zebranych środków, a także umieszczono wydarzenia związane z metodami promocji Astroprocentu. Jak co roku zaktualizowano instrukcję przekazywania odpisów podatkowych za 2015 rok oraz zaktualizowano partnerów promujących Akcję.
 - www.ciemnieniebo.pl – oficjalny serwis internetowy Programu Ciemne Niebo (vide rozdział 3.2) był ponownie jedną z najbardziej poczytnych

¹⁴ realizacja akcji i wydatkowanie środków zgodnie z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

¹⁵ wydawanie publikacji zgodnie z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

stron wg statystyk serwera home.pl na którym umieszczono całą bazę danych. Witryna cieszyła się niesłabnącym zainteresowaniem z uwagi na licznie strony cytujące zamieszczone w niej materiały, odnośniki z różnych portali czy konferencji oraz przede wszystkim za sprawą nowego formularza opracowanego na potrzeby IV Festiwalu Ciemnego Nieba. Zamieszczono również kilka nowych artykułów i tłumaczonych publikacji przez wolontariuszy Programu jak również autorskich opracowań koordynatorów serwisu. Założono także podstronę Ogólnopolskich Konferencji nt. Zanieczyszczenia Światłem podając w jednym miejscu jej dotychczasowe lokalizacje, linki do gospodarzy czy zapowiedzi kolejnych edycji.

- www.astroevents.pl – oficjalna domena będąca w posiadaniu Stowarzyszenia POLARIS-OPP związana z poddziałaniem Astreventów w programie Przybliżmy Dzieciom Niebo. Pod adresem tym znajdował się w 2016 roku plik PDF będący częścią folderu ASTROEVENTS 2011 zachęcającego do organizacji tego typu działań programowych.

f) **inne materiały** – w 2016 roku wydano drobne materiały drukowane jak plakaty IV Festiwalu Ciemnego Nieba i artykuły w zewnętrznych mediach (autorskie), ponowiono wydanie broszur Astroturystyki w formacie DL czy też wizytówek i plakatów konkursowych Młodzieżowej Stacji Kosmicznej YSS w Sopotni Wielkiej. We współpracy ze sponsorami i zamawiającymi działania odpłatne opublikowano takie materiały jak zajawki czy ogłoszenia o Piknikach z Astronomią, ASTROEVENTS, czy Paszporty Bazy Marsjańskiej. Nowością była treść poprawki do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury dot. światła uciążliwego w Prawie Budowlanym, czy też plakaty Programu Ciemne Niebo dot. wzorów opraw ulicznych.

3.6.2 Obce

W 2016 roku koordynatorzy POLARIS-OPP opublikowali lub przyczynili się do publikacji różnego typu materiałów i informacji związanych z szeroko pojętą działalnością Stowarzyszenia POLARIS – OPP, w następujących źródłach zewnętrznych¹⁶:

- a) ok. **10 artykułów prasowych** związanych z takimi wydarzeniami jak IV Festiwal Ciemnego Nieba, prelekcje WGW w Brzeszczach, Skidzinu czy Ogrodzieńcu, Astroeventy w Łodzi i Puławach, działania programu Ciemne Niebo w Sopotni Wielkiej, Rzeszowie i Poznaniu, publikacje dot. konkursu na Stacji Kosmicznej YSS, czy też artykułów zamawianych w prasie branżowej jak Zieleń Miejska czy OZE wydawnictwa Abrys (tematyka ochrony przed zanieczyszczeniem sztucznym światłem) itp.
- b) ok. **2 emisji radiowych** w takich masmediach jak Radio Katowice i Radio Bielsko itp.
- c) ok. **15 publikacji internetowych** w postaci własnych materiałów jak i wiadomości portalowych (newsy) w serwisach i witrynach typu www.facebook.pl (fanpage Programu Ciemne Niebo), www.ngo.pl, www.tvn24.pl, www.onet.pl liczne witryny miejskie i regionalne, partnerów instytucjonalnych (vide rozdział 3.9) i inne.
- d) Inne materiały informacyjne obce, jak np. plakaty i billboardy w miastach organizowanych Astroeventów, tablice informacyjne i drogowskazy, rolapy, banery, ulotki itp.

¹⁶ publikacje zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

3.7 Raport społeczny - dodatek OPP

W 2016 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP jako organizacja pożytku publicznego, w myśl ustawy z dn. 24 kwietnia 2003 roku o pożytku publicznym i o wolontariacie realizowało cele statutowe w następujących obszarach sfery zadań publicznych (wg wybranych punktów z art. 4 ustawy zgodnie z publikacją na stronach www.pozytek.gov.pl)¹⁷:

- **pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób** – w ramach projektu Vulpecula realizowanego na terenie Sopotni Wielkiej, beneficjentami warsztatów byli w wielu przypadkach przedstawiciele rodzin w trudnej sytuacji życiowej, o czym może świadczyć m.in. samodzielny wybór nagród w postaci odzieży zimowej, obuwia czy zwykłych pomocy naukowych do szkoły przez laureatów konkursów. Nasze stowarzyszenie również podobnie jak w latach poprzednich, traktuje na równi wszystkich uczestników Astroeventów popularno-naukowych w galeriach handlowych, pomimo odgórných zaleceń panujących na rynku tego typu usług, aby osoby z tzw. środowiska „galerianów” omijać w obsłudze podczas wydarzeń otwartych. Podobna zasada dot. Pikników z Astronomią czy warsztatów na miejscu w Sopotni Wielkiej. Osoby z trudniejszego środowiska lub gorzej sytuowane zapraszamy na bezpłatne zajęcia w siedzibie, zapewniamy bezpłatny nocleg pod warunkiem uzasadnienia swojej sytuacji społeczno-materialnej, a także oferujemy dodatkowe nagrody, pakiety lub gadzety dla dzieci i innych uczestników w miejscowościach, gdzie funkcjonowały np. dawne PGRy.

- **nauka, edukacja, oświata i wychowanie** – gro działań naszego Stowarzyszenia na przestrzeni 2016 roku jak i w ubiegłych latach, skupia się na edukacji nieformalnej społeczeństwa z zakresu nauk ścisłych, ze szczególnym uwzględnieniem astronomii i dziedzin pokrewnych. W 2016 roku świadectwem tego były m.in. projekt Vulpecula i konkurs z nagrodą w postaci darmowego wyjazdu edukacyjnego do Centrum Nauki Kopernik, liczne spotkania obserwacyjne dla młodzieży lokalnej z gminy Jeleśnia, a także kilka tysięcy uczestników biorących udział w zajęciach z zakresu astronautyki na pokładzie Młodzieżowej Stacji Kosmicznej YSS czy ochrony ciemnego nieba zarówno nad makietą Sopotni Wielkiej 2050 jak i w namiocie Wirtualnego Obserwatorium Ciemnego Nieba. Podczas Astroeventu w Puławach, a nawet wystawy monotematycznej z trenażerem Astrolabium w Łodzi, oprócz dobrej zabawy i rozrywki, główny nacisk kładzie się na edukację w zakresie zjawisk fizycznych czy zagadnień jakie prezentują koordynatorzy na swoich stanowiskach.

- **działalność na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży** – jak zawsze dużym polem do popisu były działania prowadzone na terenie Sopotni Wielkiej w siedzibie Stowarzyszenia dla zainteresowanych, jak np. Majówka z Astronomią, IV Festiwal Ciemnego Nieba czy też przyjazd grup zorganizowanych na kilkudniowe warsztaty obserwacyjne i astronautyczne na pokładzie YSS. Szacuje się, że łącznie w zajęciach mających element wypoczynku w naszym regionie, wzięło udział blisko 500 dzieci i młodzieży. Również samo Stowarzyszenie zorganizowało kilkudniowy wyjazd popularyzatorsko-edukacyjny i wypoczynkowy dla części swoich członków na jesienny zjazd w Bieszczadach, gdzie oprócz analiz dot. ochrony ciemnego nieba i obserwacji, można było wypocząć w dzikich terenach tego zakątka kraju.

- **ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego** – ponownie głównym działaniem w 2016 roku była tutaj ochrona ciemnego nieba i

¹⁷ działania zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

wysiłki poczynione w zakresie zmian legislacyjnych w polskim prawie. Ekologia nocy, jak określa się zjawisko redukcji zanieczyszczenia sztucznym światłem, ma z roku na rok coraz szersze oddziaływanie w całym kraju, co z tytułu tendencji wymiany oświetlenia tradycyjnego na oprawy typu LED w miastach, ma także coraz większe znaczenie. Prowadzony był więc szereg działań konsultacyjnych, edukacyjnych, pisane były pisma i wnioski do samorządów w tej sprawie, przeprowadzono wydarzenia tematyczne jak chociażby IV FCN w Sopotni Wielkiej czy współorganizacja rzeszowskiej Konferencji nt. Zanieczyszczenia Światłem, a nawet opracowano wzór poprawki do rozporządzenia Ministra Infrastruktury. Nie bez znaczenia było tutaj także wsparcie działań ze środków Ogólnopolskiej Akcji 1% na astronomię oraz pozyskanie liczego poparcia społecznego na przestrzeni 2016 roku we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim (Instytut Astronomiczny) pod kątem zmian przepisów prawa. Dział ekologiczny uzyskał również nową koordynatorkę, która zaangażowała się m.in. w prowadzenie seansów o ochronie ciemnego nieba dla grup szkolnych nad makietą Sopotni Wielkiej 2050.

• **działalność na rzecz organizacji pozarządowych** – Stowarzyszenie POLARIS-OPP wspierało w 2016 roku liczne kluby, grupy zorganizowane czy instytucje III sektora w zakresie konsultacji dot. głównie ochrony ciemnego nieba, ale i także przeznaczyło część środków na wsparcie ruchów tego typu (wizyty w Polsce, wsparcie IV OKZŚ w Rzeszowie, nagrody dla kół studenckich itp.). Nawiązano współpracę z różnymi stowarzyszeniami, które wysyłały swoich podopiecznych na zajęcia na pokładzie Młodzieżowej Stacji Kosmicznej w Sopotni Wielkiej, czy zwiedzanie Obserwatorium Astronomicznego i obserwacje za jego pomocą. Stowarzyszenie wspierało również ruchy społeczne i działalność organizacji w strukturach LGD Żywiecki Raj, to którego należy jak chociażby doradztwo w zakresie składania wniosków o dotacje czy aplikowania o miejsca w radzie programowej LGD. Współpraca nawiązana została także podczas IV Festiwalu Ciemnego Nieba w Sopotni Wielkiej z lokalnymi zrzeszeniami OSP, a młodzież z miejscowych stowarzyszeń ze Świnnej i Koszarawy miała możliwość bezpłatne uczestniczenia w zajęciach obserwacyjnych i astronautycznych w siedzibie POLARIS-OPP.

3.8 Działalność odpłatna statutowa.

W ramach odpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego, Stowarzyszenie POLARIS – OPP zrealizowało na przestrzeni 2016 roku łącznie **7 zadań, głównie o charakterze popularyzatorskim i edukacyjnym** dla 33 podmiotów i/lub organizacji członkowskich. W przeważającej ilości były to działania o charakterze szkoleniowym z zakresu nauk ścisłych, obsługi sprzętu, zagadnień III sektora i projektów dotacyjnych oraz aktywizacji środowisk lokalnych.¹⁸

3.9 Współpraca instytucjonalna.

W 2016 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP miało przyjemność w szczególności współpracować (formalnie lub nieformalnie) z następującymi instytucjami, organizacjami, podmiotami trzeciego sektora, przedsiębiorstwami, innymi osobami prawnymi i fizycznymi, oraz organami władzy państwowej w zakresie wspólnej realizacji działań, przyczyniających się do osiągnięcia celów statutowych Stowarzyszenia POLARIS-OPP (wg kolejności alfabetycznej):¹⁹

¹⁸ działania odpłatne zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

¹⁹ współpraca zgodna z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

- **About Pracownia Komunikacji** – Warszawa,
- **Agroturystyka Nad Wodospadem** – Sopotnia Wielka,
- **Biuro Konferencyjno-Turystyczne TRYBAŁA** – Maków Podhalański,
- **Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe VESTA** – Jeleśnia,
- **Dominikański Dom Rekolekcyjny w Korbielowie** – Korbielów.
- **Fundacja „Partnerstwo Dorzecza Kocierzanki i Koszarawy”** – Świnna.
- **Fundacja Satelitarna Polarisu** – Sopotnia Wielka,
- **Hotel Żywiecki** – Przylęków,
- **IKEA Centres Polska S.A.** – Łódź,
- **Instytut Astronomiczny Uniwersytetu Wrocławskiego** – Wrocław.
- **Obserwatorium Astronomiczne UW** – Ostrowik,
- **Ośrodek Kultury w Brzeszczach** – Brzeszcze,
- **Planetarium Śląskie** – Chorzów.
- **POLANDMET.COM** – Dziegielów.
- **Poziom 511 Sp. zo.o.** – Podzamcze k. Ogrodzieńca,
- **Uniwersytet Rzeszowski** – Rzeszów.
- **Polski Komitet Oświeceniowy CIE Polska** – Warszawa.
- **Stowarzyszenie LGD „Żywiecki Raj”** – Łodygowice.
- **Śląska Organizacja Turystyczna** – Katowice,
- **Urząd Gminy** – Jeleśnia.
- **Wydawnictwo Piotr Brych, Astronomia Amatorska** – Warszawa.
- **ZBM PROBUD** – Żywiec,
- **Zespół Szkół nr 4, dyr. R. Ducin** – Sopotnia Wielka,
- **ZHP Choraław Słaska** – Bytom, Będzin.

3.10 Inne działania statutowe.²⁰

14 stycznia 2016r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad o/Lublin, wyraziła pisemną zgodę na uwzględnienie postulatów i części propozycji ograniczenia zanieczyszczenia sztucznym światłem na węzle w miejscowości Ostrowik przy budowie trasy S17 Lubin-Warszawa. Był to wynik wielomiesięcznych zabiegów prowadzonych przez Obserwatorium Astronomiczne UW w Ostrowiku we współpracy z Programem Ciemne Niebo Stowarzyszenia POLARIS-OPP.

24 lutego 2016r. kolejny obiekt hotelarski włączył warsztaty z zakresu Astroturystyki lokalnej prowadzonej przez Stowarzyszenie POLARIS – OPP w swoją stałą ofertę dla turystów. Tym samym blisko 30 obiektów promuje działania naszego Stowarzyszenia jako atrakcje warte polecenia dla osób przyjeżdżających w tę część Beskidów, co przekłada się na zwiększenie ruchu turystycznego i wzrost zainteresowania Sopotnią Wielką już nie tylko z tytułu wodospadu.

Zniżki dla Gości Stacji Kosmicznej VSS

8 kwietnia 2016r. dzięki użyczeniu długoterminowym niewielkiej działki budowlanej znajdującej się nieopodal siedziby POLARIS-OPP w Sopotni Wielkiej, udało się stworzyć mały plac parkingowy dla gości i członków

²⁰ działania zgodne z § 6 Statutu Stowarzyszenia POLARIS – OPP.

naszego Stowarzyszenia przyjeżdżających własnym środkiem transportu. Ogródzony plac został również dostosowany do lepszego użytkowania dzięki wsparciu Fundacji Satelitarnej. Parkowanie na utwardzonym placu jest bezpłatne.

20 kwietnia 2016r. zakończyła się kampania zbiórki rekomendacji dla opracowanej przez działaczy Programu Ciemne Niebo i Instytutu Astronomicznego UWr poprawki Rozporządzenia Ministra Infrastruktury dot.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I BUDOWNICTWA

redukcji światła uciążliwego wokół obserwatoriów astronomicznych w Polsce. Na apel odpowiedziało blisko 40 instytucji takich jak uczelnie wyższe, stowarzyszenia, fundacje, instytuty naukowe, a nawet podmioty gospodarcze. Petycję wraz z poprawką zaopiniowaną przez prawników złożono do Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa na etapie I konsultacji społecznych Prawa Budowlanego.

W dniach **12-13 maja 2016r.** przedstawiciele Stowarzyszenia POLARIS-OPP uczestniczyli w konferencji III Forum Przechylenie Miejskie - Poznań 2016, gdzie prezentowano głównie różne koncepcje rozwoju miast w Polsce i nowoczesne trendy w tym zakresie. Swoje wystąpienie nt. redukcji zanieczyszczenia sztucznym światłem, wygłosił również przedstawiciel Programu Ciemne Niebo, co spotkało się z dużym zainteresowaniem różnych środowisk, poczynając od uczelnianych po deweloperów czy inwestorów w nowe galerie handlowe.

30 czerwca 2016r. na wniosek Zespołu Szkół nr 4 w Sopotni Wielkiej, Urząd Gminy rozbudował parking przy Obserwatorium Astronomicznym, dzięki czemu oprócz parkujących tam nauczycieli, nowe podejście jak i wyasfaltowany plac może być wykorzystywany także przez gości i wycieczki udające się na obserwacje pod kopułą. Docelowo parking ma także służyć do obsługi osób korzystających z sali konferencyjno-projekcyjnej i biblioteki, których inwestorem w następnych latach ma być również Stowarzyszenie POLARIS – OPP.

9 lipca 2016r. po raz pierwszy w historii naszego Stowarzyszenia przyjęty został praktykant z Colorado College w USA na okres kilkunastu dni do prac informatyczno-programistycznych. W jego rolę wcielił się jeden z naszych członków-koordynatorów (dział D.I.C.), a jego zadania skupiły się głównie na rozwoju systemów sterowania Młodzieżową Stacją Kosmiczną YSS, obsługą uczestników IV Festiwalu Ciemnego Nieba oraz innych prac bieżących.

30 lipca 2016r. w Dzięgielowie koło Cieszyna odbył się doroczny Piknik Meteorytowy POLANDMET oraz spotkanie członków Polskiego Towarzystwa Meteorytowego, na którym obecni byli także przedstawiciele Stowarzyszenia POLARIS-OPP. Oprócz wymiany wielu ciekawych informacji, zgłębianiu wiedzy o kamieniach z kosmosu i podziwianiu niejednego okazu

tego typu, udało się także wzbogacić kolekcję prezentowaną w Sopotni Wielkiej o takie ciekawostki jak meteoryt Siewierz, Czelabińsk, a nawet okaz meteorytu z Księżyca.

1 sierpnia 2016r. po wielu latach problemów technicznych jak i społecznych, udało się osiągnąć kompromis w zakresie iluminacji fasady kościoła w Sopotni Wielkiej, dzięki porozumieniu zawartym z lokalną parafią oraz urzędem gminy. Od tego momentu Obserwatorium Astronomiczne zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie może bez większych przeszkód cieszyć widokiem chronionego jeszcze lepiej, ciemnego nieba w obszarze CN-001.

15 i 16 września 2016r. przedstawiciele Stowarzyszenia POLARIS-OPP uczestniczyli w szkoleniu wyjazdowym w Brennej zorganizowanym przez LGD Żywiecki Raj, dot. procedur wyboru operacji w nowym okresie programowania PROW 2014-2020. Wiedza zdobyta w ten sposób była przydatna nie tylko w pracach jako członkowie Rady LGD (przedstawiciel POLARIS-OPP został wybrany jako zastępca przewodniczącego), ale i przy aplikowaniu o przyszłe środki z tego programu.

27 października 2016r. zamknięto wstępny projekt dokumentacji budowlanej dla inwestycji w postaci sali konferencyjno-projekcyjnej wraz z biblioteką przy Obserwatorium Astronomicznym na Zespole Szkół nr 4 w Sopotni Wielkiej. W wyniku podjętej współpracy Stowarzyszenia POLARIS - OPP z Urzędem Gminy Jeleśnia, dokumentacja stała się podstawą do aplikowania o środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich poprzez LGD Żywiecki Raj. Pierwsza wersja projektu zawierała także stworzenie stałego punktu pomiarowego dla ochrony ciemnego nieba i zakup nowego teleskopu pod kopułę Obserwatorium z możliwością prezentowania obrazu za jego pomocą w pobliskiej sali projekcyjnej.

STUDIO PROJEKTOWE S.C. Małgorzata Mazurek Marcin Bury ul. Rynek 12, Jeleśnia 34-340 tel. 533 867 45 84			
Projektant mgr inż. arch. Małgorzata Mazurek upr. nr 62/98/158	Tytuł projektu ZMIANA SPOSOBU UŻYTKOWANIA PODDASZA NA SALĘ PROJEKCYJNO-BIBLIOTECZNO-ASTRONOMICZNYM W Sopotni Wielkiej		
mgr inż. Jakub Młodziejewski	Adres inwestycji Sopotnia Wielka, dz.nr 3317, 3324/1, 3325/1		
	Inwestor STOWARZYSZENIE POLARIS-OPP 34-340 Jeleśnia, Sopotnia Wielka 174		
branża architektura	data październik 2016	rysunek nr A/01	tytuł rysunku PROJEKT BUDOWLANY RZUT PODDASZA
rodzaj projekt budowlany	skala 1 : 50		

10 listopada 2016r. na pokładzie Młodzieżowej Stacji Kosmicznej YSS uruchomiono na stałe nowe scenariusze misji wyłonione w ramach konkursu otwartego i dostosowane z pomocą koordynatorów POLARIS-OPP. Od tego momentu osoby odwiedzające model wnętrza Destiny Laboratory mogą m.in. spróbować samodzielnego dokowania modulem HTV do stacji, poznać zasady dekompresji czy też dowiedzieć się dlaczego pojawienie się iskier czy pożaru na pokładzie jest zupełnie innym zjawiskiem niż na ziemi.

12 grudnia 2016r. Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa powiadomiło nieoficjalnie o zerwaniu rokowań w zakresie zmian dot. ochrony ciemnego nieba wokół obserwatoriów jako obiektów IX kategorii budowlanej, a tym samym oddaliło do późniejszego procedowania wnioski złożony przez POLARIS-OPP i UWr z poparciem środowiska branżowego. W rzeczywistości ostatecznej decyzji pisemnej jednak nie wystosowano, dając możliwość dalszych prac nad złożoną poprawką w tzw. dużej nowelizacji prawa budowlanego planowaną w najbliższym czasie. Temat ochrony ciemnego nieba w przytoczonej nowelizacji został więc czasowo zawieszony.

IV. Informacje finansowo-kadrowe

4.1 Uzyskane przychody

W 2016 roku Stowarzyszenie POLARIS - OPP uzyskało następujące przychody z poniższych źródeł:

Lp.	Źródło przychodu	Kwota
1.	Składki członkowskie	640,00
2.	Odsetki bankowe	-
3.	Darowizny od osób fizycznych	13 970,70
4.	Odpisy podatkowe z 1%	8 884,80
5.	Darowizny od osób prawnych	13 102,00
6.	Ofiarność publiczna	-
7.	Dotacje	-
8.	Darowizny od fundacji	-
9.	Spadki i zapisy	-
10.	Środki z budżetu państwa, powiatu, gminy	7 920,17
11.	Odpłatna działalność statutowa	86 976,00
12.	Z innych źródeł	91 557,94
SUMA		223 051,61

Jednocześnie Stowarzyszenie POLARIS – OPP w 2016 roku nie prowadziło działalności gospodarczej.

4.2 Poniesione koszty

W 2016 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP poniosło następujące koszty tytułem poniższych wydatków:

Lp.	Rodzaj kosztu	Kwota
1.	Nieodpłatna działalność statutowa	37 470,38
2.	Odpłatna działalność statutowa	118 885,80
3.	Administracja	15 584,78
4.	Działalność gospodarcza	-
5.	Pozostałe koszty	46,11
SUMA		171 987,07

Nadwyżka przychodów nad kosztami wynika z odpisów amortyzacyjnych, darowizn na cele statutowe, nieodpłatne (rezerwy Stowarzyszenia) oraz nie wydatkowanych do końca środków z 1% od podatku.

4.3 Zasoby kadrowe

W 2016 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP posiadało następujące zasoby personalne i kadrowe realizujące cel statutowy:

Lp.	Stanowiska	Ilość osób
a)	Pracownicy etatowi	1
b)	Pracownicy na umowy cywilnoprawne	19
c)	Kandydaci – wolontariusze	3
d)	Członkowie – wolontariusze	22
SUMARYCZNIE		45

4.4 Informacje dodatkowe

Przez okres 2016 roku Stowarzyszenie POLARIS – OPP:

- a) wypłaciło wynagrodzenia, nagrody finansowe, premie i inne świadczenia w łącznej kwocie brutto: **19 325,00 zł**
- b) wypłaciło łącznie członkom Zarządu i innych organów Stowarzyszenia wynagrodzenia roczne w wysokości: **0 zł.**
- c) poniosło wydatki na umowy cywilnoprawne: **17 763,00 zł**
- d) udzieliło pożyczek pieniężnych: **nie dotyczy**
- e) posiadało kwoty ulokowane na rachunkach bankowych: **41 020,95 zł.**
- f) nabyło wartości obligacji, uzyskało udziały, nabyło akcję w spółkach prawa handlowego: **nie dotyczy**
- g) nabyło ruchomości: **0 zł.**
- h) zainwestowało w nieruchomości (własne i obce): **0,00 zł.**
- i) nabyło środki trwałe na łączną kwotę: **0,00 zł.**
- j) posiadało wartości aktywów i zobowiązań: **w załączeniu sprawozdanie finansowe**
- k) otrzymało zlecenia na usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne od podmiotów państwowych i samorządowych: **Urząd Gminy Jeleśnia.**
- l) rozliczało się z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych: **PIT-4 i ZUS**
- m) składało deklaracje podatkowe: **CIT**
- n) zostało poddane kontroli zewnętrznej: **nie dotyczy**
- o) posiadało konta w banku: **Bank Millennium S.A. – jedno konto złotówkowe oraz Bank BGŻ – jedno konto złotówkowe z przeznaczeniem na dotacje celowe.**
- p) zleciło obsługę księgową dokumentacji rozliczeniowej: **UnionNGO - Katowice.**

V. Wyróżnienia i podziękowania

5.1 Tytuł Polarisowca Roku

Zgodnie z przyjętą zasadą o nadawaniu Tytułu Polarisowca Roku (dawniej Klubowicza Roku) w Stowarzyszeniu POLARIS – OPP, decyzję przyznania tego wyróżnienia podejmuje się w drodze głosowania korespondencyjnego wszystkich zainteresowanych i uprawnionych koordynatorów POLARIS-OPP w okresie od zakończenia roku do najbliższego Walnego Zebrania. W związku z powyższym, podczas Walnego Zebrania członków Stowarzyszenia w dn. 30 kwietnia 2017r. Tytuł Polarisowca Roku 2016 otrzymał:

Michał Iciek

za szczególny wkład w realizację projektu Vulpecula oraz odpowiedzialne zaangażowanie wolontariackie w prace Stowarzyszenia pomimo młodego wieku

5.2 Odznaczenia

Podczas Walnego Zebrania w dniu 30 kwietnia 2017r. nie wręczona została „**Błękitna Odznaka Polarisu**”.

Odznaczenia te przysługują osobom, które w dniu wręczenia posiadają nieprzerwany, pięcioletni staż członkowski licząc od początku działalności POLARIS-OPP tj. od 1994r. oraz członkom honorowym Stowarzyszenia.

5.3 Nominacje

Na podstawie decyzji Zarządu Stowarzyszenia POLARIS-OPP do Tytułu Polarisowca Roku 2016 nominowano osoby:

Michał Iciek – za szczególny wkład w realizację projektu Vulpecula oraz odpowiedzialne zaangażowanie wolontariackie w prace Stowarzyszenia pomimo młodego wieku

Michał Wiśniewski – za zaangażowanie w prace Stowarzyszenia w ramach wybranych praktyk uczelnianych, w tym szczególną pomoc w organizacji IV Festiwalu Ciemnego Nieba, rozwój Stacji YSS oraz aplikacji informatycznych.

Wojciech Noga - za największą frekwencję podczas działań Stowarzyszenia na przestrzeni 2016 roku zarówno w działania odpłatne statutowe jak i na zasadach wolontariatu.

5.4 Podziękowania

Dotychczasowa działalność Stowarzyszenia POLARIS-OPP przyzwyczaiła nas ostatnimi laty do bardzo wytężonej pracy i mnóstwa działań różnego rodzaju. Niestety rok 2016 do nich nie należał, toteż tym bardziej chcielibyśmy podziękować wszystkim tym, którzy w nieco słabszym i mniej rokującym okresie działalności naszego Stowarzyszenia, włożyli swoje wysiłki jak i poświęcili czas na wsparcie jego funkcjonowania. Życząc nam wszystkim powrotu do „wysokich lotów” w bliskiej przyszłości, zapraszamy do tworzenia historii 23. roku działalności POLARIS-OPP w Sopotni Wielkiej.

**Zarząd
Stowarzyszenia POLARIS – OPP**